

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 10141 af 28/10/2009 (Gældende)

Hjemvisning af krav om straks at bruge af høreværn ved støjbelastning over 80 dB (A)

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Arbejds miljøløklagenævnet, j. nr. 5900113-09, 5900114-09 og 5900115-09

Hjemvisning af krav om straks at bruge af høreværn ved støjbelastning over 80 dB (A)

Resumé

Arbejdstilsynet konstaterede ved tilsynsbesøg i en produktionsvirksomheds tre afdelinger, at der var problemer med et højt støjniveau.

Den tilsynsførende fandt, at der i alle tre afdelinger blev udført arbejde, som er høreskadelig for de ansatte, idet støjbelastninger over 80 dB (A) kan give blivende høreskader.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden strakspåbud om, at de ansatte skal anvende høreværn i hver af de tre afdelinger.

Arbejdstilsynet anførte som begrundelse, "at medarbejderne udførte arbejde, der er høreskadelig, idet støjbelastninger over 80 dB(A) kan give blivende hørenedsættelse."

Ifølge § 10 i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet fremgår, at arbejdsgiveren kun må lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed, hvis støjbelastningen overskrider 80 dB(A) eller i øvrigt er skadelig eller stærkt generende.

Ifølge § 11, stk. 1, i samme bekendtgørelse fremgår, at ingen må udsættes for støjbelastning over 85 dB(A).

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste de tre strakspåbud, idet nævnet fandt, at der i afgørelserne manglede angivelse af de konkrete forhold i de tre afdelinger, der bevirker, at de ansatte er udsat for en høreskadelig påvirkning.

Nævnet fandt således ikke, at der med hjemmel i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet kan stilles krav om, at de ansatte skal anvende høreværn ved en støjbelastning på under 85 dB (A). Der er i disse regler alene krav om, at der skal ske udlevering af tilpasset høreværn ved et støjniveau mellem 80 dB (A) og op til 85 dB (A).

[adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 27. oktober 2009 behandlet [navn udeladt]s klage på vegne af virksomheden [navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelse af 15. december 2008 med påbud om, at virksomheden skal anvende høreværn i hver af de tre afdelinger, [navne udeladt]. Arbejdstilsynet fandt, at påbudene skulle efterkommes straks.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviser de tre afgørelser til ny behandling og eventuel ny afgørelse i Arbejdstilsynet.

B E G R U N D E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved afgørelsen lagt nedenstående oplysninger til grund.

Arbejdstilsynet var den 8. december 2008 på tilsynsbesøg hos firmaet [navn og adresse udeladt].

Vedr. [navn udeladt](glas)afdelingen

Det blev her konstateret/oplyst,

- at det høje støjniveau stammede fra de forskellige maskinanlæg og transportbånd
- at der er gennemført støjregulering
- at der før denne regulering blev målt en støjbelastning på 86,03 dB(A) (LAeq, 8 timer)
- at der efter støjregulering er målt 83,5 dB(A)
- at der i alt er beskæftiget ca. 9 personer i afdelingen
- at maskinerne kører fuldt ud i ca. 5 timer om dagen
- at der er udleveret tilpasset høreværn til de ansatte, men at der ikke er stillet krav om at anvende dem, og
- at nogle ansatte anvender høreværn, og andre gør det ikke.

Vedr. [navn udeladt]afdelingen

Det blev her konstateret/oplyst

- at det høje støjniveau stammede fra vejeenhedsmaskine og æskerejsmaskine, hvor der anvendes trykluft
- at der er målt en støjbelastning på 83,4 dB(A) (LAeq, 8 timer)
- at der er beskæftiget ca. 2 personer ved de nævnte maskiner
- at der er udleveret tilpasset høreværn til de ansatte, men at der ikke er stillet krav om brug af disse
- at nogle ansatte anvender høreværn, og at andre ikke gør
- at maskinparken kører fuldt ud i ca. 6 timer, og
- at der er planer om at akustikregulere lokalet.

Vedr. [navn udeladt]afdelingen

Det blev her konstateret/oplyst

- at der i denne afdeling bliver tilberedt juicekoncentrat
- at det høje støjniveau stammede fra 3 tanke med propelomrører
- at der er målt en støjbelastning på 83,6 - 8 (LAeq, 8 timer) i 2006
- at tankene kører i varierende omfang ca. 45 - 50 minutter, 5 - 6 gange dagligt, ca. 10 - 12 blandinger dagligt
- at der er udleveret tilpassede høreværn til de ansatte, men at der ikke er stillet krav om at anvende dem
- at nogle ansatte anvender høreværn, og at andre ikke gør
- at der er beskæftiget ca. 3 personer i afdelingen, og
- at de støjende tanke vil blive erstattet af mindre støjende indenfor en periode på ca. 2 år.

Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges. Det fremgår af § 38 i lov om arbejdsmiljø.

Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der anvendes personlige værnemidler. Det fremgår af § 3 i bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler.

Arbejdsgiveren skal sørge for, at personlige værnemidler bliver benyttet straks ved det pågældende arbejdes begyndelse og under hele dets udstrækning. Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler.

Hvis støjbelastningen overskrider 80 dB(A) eller spidsværdierne af impulser overskrider 135 dB(C), må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed. Hvis støjbelastningen i øvrigt er skadelig eller stærkt generende, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed. Det fremgår af § 10 i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet.

Ingen må udsættes for støjbelastning over 85 dB(A) eller spidsværdier af impulser over 137 dB(C). Det fremgår af § 11, stk. 1 i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet.

Hvor værdierne i stk. 1 overskrides, skal der

- straks træffes foranstaltninger, der bringer støjen under værdierne i stk. 1,
- ske en fastlæggelse af årsagerne til, at værdierne i stk. 1 blev overskredet, og
- træffes tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at undgå, at overskridelsen gentages.

Det fremgår af § 11, stk. 2 i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet.

I særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at forebygge støjpåvirkningen efter § 11, stk. 2, skal der straks stilles korrekt tilpasset og egnet høreværn til rådighed for den ansatte. Udlevering og brug af høreværn skal ske på følgende betingelser:

I de særlige tilfælde, hvor støjbelastningen er lig med eller overskrider 85 dB(A) eller spidsværdien af impulser er lig med eller overskrider 137 dB(C), må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, hvis der anvendes høreværn straks fra arbejdets påbegyndelse, høreværn skal vælges således, at de fjerner risikoen for høreskader eller begrænser risikoen herfor til et minimum. Under ingen omstændigheder må støjbelastningen vurderet under høreværnet overskride værdierne i nr. 1.

Det fremgår af § 12 i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet.

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad har belyst behovet for, at de ansatte skal bruge høreværn i hver af de tre afdelinger, [navne udeladt].

Nævnet har lagt vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har beskrevet, hvilke konkrete forhold, der bevirker, at der skal stilles krav til de ansatte om at bruge høreværn under arbejdet i de tre afdelinger, selvom virksomheden har oplyst, at støjbelastningen i alle tre afdelinger er under 85 dB(A).

Arbejdstilsynet anfører som begrundelse, ”at medarbejderne udførte arbejde, der er høreskadende, idet støjbelastninger over 80 dB(A) kan give blivende hørenedsættelse”.

Nævnet finder, at denne begrundelse er utilstrækkelig, idet der mangler angivelse af, hvilke konkrete forhold i de tre afdelinger, der bevirker, at de ansatte er udsat for en høreskadelig påvirkning.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet henviser til

- § 38 og § 77, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005,
- § 3 og § 4, i bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler, og
- § 10, § 11 og § 12, i bekendtgørelse nr. 63 af 6. februar 2006 om beskyttelse mod udsættelse for støj i arbejdet.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, samt brev af 1. maj 2009 fra [navn udeladt].

B E M Æ R K N I N G E R

Arbejdsmiljøklagenævnet skal bemærke, at nævnet er enig i det af klager anførte om, at der ikke med hjemmel i bekendtgørelse om beskyttelse mod udsættelse for støj i forbindelse med arbejdet kan stilles krav om, at de ansatte skal anvende personligt værnemiddel i form af høreværn ved en støjbelastning på under 85 dB (A).

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

fuldmægtig

Kopi til:

Firmaet

Firmaet

Att.: de ansatte

Arbejdstilsynet

Afgørelsens retlige grundlag kan læses på de følgende sider.

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005

Kapitel 5

Arbejdets udførsel

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39.....

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

§ 77. Arbejdstilsynet kan påbyde, at forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. Skønner Arbejdstilsynet det nødvendigt for at afværge en overhængende, betydelig fare for de ansattes eller andres sikkerhed eller sundhed, kan det påbyde, at faren straks imødegås, herunder

- 1) at de tilstedeværende øjeblikkeligt fjerner sig fra farezonen,
- 2) at brugen af en maskine, en maskindel, en beholder, en præfabrikeret konstruktion, et apparat, et redskab, et andet teknisk hjælpemiddel eller et stof eller et materiale standses, eller
- 3) at arbejde i øvrigt standses.

Stk. 3. Direktøren for Arbejdstilsynet kan påbyde, at den, der har leveret eller markedsført et teknisk hjælpemiddel, et personligt værnemiddel eller et stof eller materiale, som anvendt i overensstemmelse med dets bestemmelse alligevel viser sig at frembyde fare for sikkerhed eller sundhed, træffer de nødvendige foranstaltninger til afværgelse heraf. Det kan herunder påbydes,

- 1) at levering eller markedsføring standses,
- 2) at de pågældende tekniske hjælpemidler, personlige værnemidler eller stoffer eller materialer tilbagekaldes fra markedet.

.....

Bekendtgørelse nr. 746 af 28. august 1992 om brug af personlige værnemidler

.....

Kapitel 2

Arbejdsgiveren

§ 3. Hvis arbejdet ikke på anden måde kan planlægges, tilrettelægges og udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføres, såfremt der anvendes personlige værnemidler.

§ 4. Arbejdsgiveren skal søge for, at personlige værnemidler bliver benyttet straks ved det pågældende arbejdes begyndelse og under hele dets udstrækning.

§ 5.....

Bekendtgørelse nr. 63 af 6. februar 2006 om beskyttelse mod udsættelse for støj i arbejdet

.....

§ 10. Hvis støjbelastningen overskrider 80 dB(A) eller spidsværdierne af impulser overskrider 135 dB(C), må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed.

Stk. 2. Hvis støjbelastningen i øvrigt er skadelig eller stærkt generende, må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, såfremt der stilles høreværn til rådighed.

§ 11. Ingen må udsættes for støjbelastning over 85 dB(A) eller spidsværdier af impulser over 137 dB(C).

Stk. 2. Hvor værdierne i stk. 1 overskrides, skal der

- straks træffes foranstaltninger, der bringer støjen under værdierne i stk. 1,
- ske en fastlæggelse af årsagerne til, at værdierne i stk. 1 blev overskredet, og
- træffes tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at undgå, at overskridelsen gentages.

Stk. 3. Ved valg af foranstaltninger skal der i særlig grad tages hensyn til de i § 8 anførte foranstaltninger.

Stk. 4. De dele af arbejdsstedet, hvor der er risiko for, at den ansatte udsættes for støj, der overskrider værdierne i stk. 1, skal markeres med passende advarsels- og sikkerhedsskiltning. De pågældende steder skal afgrænses og adgangen hertil begrænses, når det er teknisk muligt.

§ 12. I særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at forebygge støjpåvirkningen efter § 11, stk. 2, skal der straks stilles korrekt tilpasset og egnet høreværn til rådighed for den ansatte.

Stk. 2. Udlevering og brug af høreværn skal ske på følgende betingelser:

- i de særlige tilfælde, hvor støjbelastningen er lig med eller overskrider 85 dB(A) eller spidsværdien af impulser er lig med eller overskrider 137 dB(C), må arbejdsgiveren kun lade arbejdet udføre, hvis der anvendes høreværn straks fra arbejdets påbegyndelse,
- høreværn skal vælges således, at de fjerner risikoen for høreskader eller begrænser risikoen herfor til et minimum. Under ingen omstændigheder må støjbelastningen vurderet under høreværnet overskride værdierne i nr. 1.